

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง บทอาขยาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง พิสูจน์วิชาหนาเจ้า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง บทอาขยานวิชาหนาเจ้า (๑)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

บทอาขยาน

อาขยาน หมายถึง บทท่องจำที่เป็นบทร้อยกรองที่ไพเราะและให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่าน

การอ่านบทอาขยาน สามารถอ่านได้ ๒ แบบ ดังนี้

- ๑. การอ่านออกเสียงธรรมดา เป็นการอ่านออกเสียงตามปกติเหมือนอ่านออกเสียงร้อยแก้ว มีจังหวะ วรรคตอน
- ๒. การอ่านเป็นทำนองเสนาะ เป็นการอ่านที่มีเสียงสูง ต่ำ หนัก เบา เสียงสั้น เสียงยาว มีการเอื้อนเสียงตามจังหวะลีลาและทำนองตามลักษณะของการประพันธ์แต่ละประเภท

หลักการอ่านบทอาขยาน มีหลักการอ่าน ดังนี้

- ๑. อ่านออกเสียง ร ล และควบกล้ำให้ชัดเจน
- ๒. อ่านออกเสียงคำให้ถูกต้องและชัดเจน ฟังชัด ไม่ดังหรือเบาเกินไป
- ๓. หาความหมายของคำศัพท์ในบทอาขยาน เพื่อจะได้เข้าใจเนื้อหาของบทอาขยานมากยิ่งขึ้น

คุณค่าของบทอาขยาน

- ๑. ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และข้อคิดที่เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
- ๒. เป็นสื่อส่งเสริมจิตสำนึกทางวัฒนธรรมของคนในชาติ
- ๓. เป็นพื้นฐานและแนวทางในการแต่งคำประพันธ์ของนักเรียน

บทอ่าน เรื่อง วิชาหนาเจ้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง พิสูจน์วิชาหนาเจ้า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง บทอาขยานวิชาหนาเจ้า (๑)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

วิชาหนาเจ้า

	เกิดมาเป็นคน
หนังสือเป็นต้น	วิชาหนาเจ้า
ถ้ามันไม่รู้	อดสูอายเขา
เพื่อนฝูงเยาะเย้ย	ว่าเง่าว่าโง่
	กลางคนเกิดมา
ไม่รู้วิชา	เคอะอยู่จนโต
ไปเป็นข้าเขา	เพราะเง่าเพราะโง่
บ้างเป็นคนโง่	เที่ยวขอก็กมี
	ถ้ารู้วิชา
ประเสริฐหนักหนา	ชูหน้าราศี
จะไปแห่งใด	มีคนปรานี
ยากไร้ไม่มี	สวัสดีมงคล

(ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง)

กลางคน บางคน

เคอะ ก่อ, เขิน, กระจาดกาย ในที่นี้หมายถึง โง่

ข้า บ่าวไพร่, คนรับใช้ (ปัจจุบันงานรับใช้ในบ้านถือเป็นงานบริการ และไม่ถือว่าผู้ปฏิบัติเป็นคนโง่)

เง่า โง่ มักใช้คู่กับคำ โง่ เป็น โง่เง่า

ชูหน้า ทำให้มีเกียรติ

ราศี ความสง่า